

A Kúria a dr. Marosvári Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bernschütz Sándor ügyvéd által képviselt I. rendű és a dr. Szotáczy Gábor ügyvéd által képviselt II. r. alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Baranya Megyei Bíróság előtt 11.P.20.706/2010. szám alatt megindított és a Pécsi Ítéltábla Pf.II.20.470/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 19.sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét - annak fellebbezett részében - megváltoztatta, mellőzte az I. r. alperesnek a Pécsi Rendőrkapitánysághoz intézett, 2007. szeptember 20-án kelt feljelentésében szereplő állítása miatti személyiségi jogsértés megállapítását, és az I. r. alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 150.000 forintra szállította le. A II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet teljes egészében elutasította.

Az első fokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezéseit akként változtatta meg, hogy a felperes és az I. r. alperes az elsőfokú eljárással kapcsolatos költségeiket maguk viselik. Kötelezte az I. r. alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az illetékes adóhatóság felhívására 25.500 forint elsőfokú és 6000 forint másodfokú részilletéket, míg a fennmaradó illetékről úgy

rendelkezett, hogy az az állam terhén marad. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. r. alperes javára 50.000 forint + ÁFA elsőfokú perköltséget, míg a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. r. alperes javára 30.000 forint + ÁFA másodfokú perköltséget. A feljegyzett fellebbezési eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy az az állam terhén marad.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásbeli munkadíját a felperes és az I. r. alperes 50-50 százalékos arányban, míg a fellebbezési eljárás munkadíját a felperes 1/3, az I. r. alperes pedig 2/3 arányban tartozik viselni. A II. r. alperes tekintetében a felperes viseli a másodfokú pártfogói munkadíjat.

A másodfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy a II. alperes a per tárgyává tett kijelentéseinek megtételekor a .. Kft. ügyvezetőjeként járt el. A Ptk. 350. § (3) bekezdése alapján kifejtette, hogy a jogi személy feladat- és hatáskörében, illetve tevékenységi körében eljáró természetes személy magatartása a jogi személy eljárásának minősül, így az ennek során okozott kárért, illetve személyiségi jogsértésért harmadik személyekkel szemben a jogi személy tartozik felelősséggel. Álláspontja szerint a jogi személy cselekvősege mindig a tevékenységi körében és nevében eljáró természetes személyek magatartásának betudásán alapul, ezért a jogi személy mellett vagy helyett a természetes személy felelőssége nem állapítható meg. A II. r. alperes magatartása a perben nem álló jogi személynek tudható be, ezért a felperes igényét a II. r. alperessel szemben nem érvényesítheti, nincs vele szemben keresetőségi joga. Ezért a II. r. alperes magatartását érdemben nem vizsgálta, a keresetet vele szemben teljes egészében elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az első fokú ítélet helyben hagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes elismerte: a 2007. október 10-i értekezleten előadottak saját, személyes álláspontját tartalmzták. A II. r. alperes azon érvelését, miszerint hiteles forrásból származott a felperest sértő tényközlés, cáfolja a Pécsi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása. Eszerint ugyanis az ügy részleteire vonatkozó információt a II. r. alperes nem kapott a vizsgálótól. Tehát az ipartestületi értekezleten a II. r. alperes nem a .. Kft. ügyvezetőjeként eljárva, a taxitársaság hivatalos álláspontját közölte a kollégákkal, hanem magánszemélyként saját álláspontját fogalmazta meg.

A II. r. alperes ..nak a .. Áruházban történt bevásárlás során egy

magánbeszélgetés alkalmával fogalmazta meg a felperes jó hírnevét sértő kijelentéseit. E beszélgetés során nem a taxitársaság nevében és képviselőjében, egy kívülálló személy részére adott hivatalos tájékoztatást a felperes ellen folyó szabálysértési hatósági eljárásról és annak várható kimeneteléről.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a kiegészített ítéleti tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon iratellenesen, a perbeli bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg. Ez pedig önmagában megalapozza a másodfokú ítélet jogszabálysértő voltát.

Jogi álláspontja szerint a II. fokú ítélet sérti Gt.30.§ (1) bekezdését a Ptk. 84. § (1) bekezdés a),c) és e) pontját, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdését és a Ptk. 355. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Érvelése szerint a személyhez fűződő jogaiban megsértett személy a Ptk. 84. § (1) bekezdésében meghatározott igényeket a jogsértővel szemben jogosult érvényesíteni, jó hírnevét a II. r. alperes, mint magánszemély sértette meg, ezért vele szemben volt jogosult igényt érvényesíteni.

A másodfokú ítéletet jogszabálysértőnek tartotta amiatt is, mert a személyhez fűződő jogai megsértéséből eredő nem vagyoni kára ellentételezésére a károkozó, jelen esetben a II. r. alperes köteles.

A II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperesnek nincs keresetösségi joga vele szemben. Másodlagosan kifejtette, hogy a vezetőségi ülésen tényeket tett közzé, tájékoztatta a vezetőséget az utas panaszáról, a feljelentés tényéről és arról, hogy az ügy vizsgálata bírósági hatáskörbe tartozik. E tényeket tárgyalta meg a vezetőség, amelynek során véleményüket fejtették ki az ügyről, ez zárt körben hangzott el és nem is tartalmazott sértő kijelentéseket. Véleményét feltételes módon fogalmazta meg, jelezve, hogy bizonytalannak ítéli meg az ügy kimenetelét.

A ..nak tett kijelentésével kapcsolatban előadta, hogy szembesítése a tanúval nem vezetett eredményre. A tanú sem állította, hogy a felperes esetleges elmarasztalására vonatkozóan bármilyen kijelentést tett volna, csupán arról számolt be, hogy valószínűleg bírósági eljárás is indul majd a felperessel szemben. Hivatkozott arra, hogy a tanú nem tekinthető elfogulatlanak, mivel fegyelmi vétség miatt távozott a ..-től, a II. r. alperes ügyvezetése alatt. Ennek ellenére sem erősítette meg a felperes által sérelmezett szövegrészt, hanem eltérő, más kijelentést adott elő. Sem a beszélgetés ténye, sem pedig az ott elhangzottak nem nyertek bizonyítást, így alkalmatlan arra, hogy az a tényállás részeként

kerüljön értékelésre.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275 § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem által érintett körben vizsgálta felül.

A felperes - felülvizsgálattal érintett - kereseti kérelmében személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását, elégtétel adás elrendelését, és 250.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetését kérte a II. r. alperessel szemben, egyrészt a 2007. október 10-én a ..ének elnökségi, vezetőségi értekezletén általa elmondottak, másrészt a ..nal folytatott beszélgetés során tett kijelentései miatt.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezés alapján a jóhírnévsértést a más személyre vonatkozó, azt sértő és egyben valótlan tényállítás illetve a való tények hamis színben való feltüntetése alapozza meg.

A jogerős ítélet tévesen helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy a jogi személy képviselőjének nyilatkozata a betudás elvéből kiindulva a jogi személy cselekedetének, nyilatkozatának tudható be, és ezért a személyhez fűződő jogsértésért a jogi személy ügyvezetője nem tartozik felelősséggel, így nem vizsgálható, hogy kijelentéseivel megvalósított-e személyhez fűződő jogsértést. Mivel a Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében mindenki köteles a személyhez fűződő jogokat tiszteletben tartani, e rendelkezésből nem következik a másodfokú bíróság jogi álláspontja.

A Legfelsőbb Bíróság a BH 2004/180. és a Pfv.IV.21.103/2009/5. sz. döntéseiben már kifejtette: a jogi személy tagjának, alkalmazottjának vagy képviselőjének cselekménye folytán általában a jogi személy válik polgári jogi értelemben jogosítottá illetve kötelezetté. Ebből következik az, hogy ha a jogi személy képviselőjében eljáró személy nyilatkozata sérti más személyhez fűződő jogát, azért a jogi személy is felelősséggel tartozik. Ugyanakkor a jogi személy mellett a jogsértést elkövető személyek is felelnek. A jogsértés bekövetkezése objektív ténykérdés, amiért a jogsértő objektív felelősséggel tartozik, függetlenül attól, hogy jogsértő tevékenysége során milyen minőségben járt el.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésében meghatározott objektív jogkövetkezményekért (a)-d) pont) a jogi személy képviselője,

tiszttségviselője maga is felel e minőségében tett kijelentéseiért, nyilatkozataiért, felelősségének korlátozására vonatkozó jogszabályi rendelkezés ugyanis nincsen.

Kizárólag a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja és annak alapján a Ptk. 339. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 355. §-a alapján érvényesített kártérítési igény tekintetében nem tartozik felelősséggel az ügyvezető (Ptk. 350. § (3) bekezdés). E körben a jogerős ítélet nem ütközik a Gt. 30. § (1) bekezdésébe és a Ptk. kártérítési felelősségre vonatkozó rendelkezéseibe.

A fentiekre figyelemmel érdemben kellett azt megvizsgálni, hogy a II. r. alperes kijelentései megsértették-e a felperes személyhez fűződő jogát.

A periratok szerint a 2007. október 10-i jegyzőkönyv alapján a II. r. alperes közölte a vezetőségi értekezleten a jelenlevőkkel: a rendőrségtől tudomást szerzett arról, hogy az I. r. alperes feljelentette a felperest zaklatásért, és elképzelhető, hogy bírósági ügy lesz belőle. A II. r. alperes elismerése alapján megállapítható, hogy bár jegyzőkönyvben rögzítésre nem került, de az is elhangzott a II. r. alperes részéről: valószínűleg el fogják marasztalni a felperest az ügyben.

A felperes által sérelmezett másik közlés ..nal való beszélgetés során egy áruházban hangzott el. A tanúként meghallgatott .. állítása szerint a II. r. alperes azt közölte, hogy valószínűleg bírósági eljárás is indul majd a felperessel szemben az utas fenyegetése miatt. A szembesítés során a II. r. alperes tagadta, hogy erről beszéltek volna a tanúval.

A perbeli esetben megállapítható volt, hogy a vezetőségi értekezleten a II. r. alperes a rendőrség tájékoztatása szerinti tényeket közölte a vezetőség tagjaival, tehát nyilatkozata valótlan tényközléseket nem tartalmazott. Megfelelt a valóságnak, hogy az I. r. alperes feljelentést tett a felperes ellen, mert az üggyel kapcsolatban zaklatta. Az iratok közt található tájékoztatás szerint a rendőrség ezt a felperes beazonosítása érdekében közölte a II. r. alperessel. Azt is elhangzott, hogy bírósági hatáskörbe tartozik az ügy. A II. r. alperes e való tényekkel összefüggésben fejtette ki azt a véleményét, hogy valószínűleg a felperes elmarasztalására fog sor kerülni. Ez az azonban véleménynyilvánításként értékelendő, amely a való tényeken alapszik, és a II. r. alperes jogi álláspontját fejezi, ekként pedig nem alkalmas jó hírnév megsértésére.

A ..nal történt beszélgetésről még a tanú sem állította, hogy a II. r. alperes véleményt nyilvánított volna a felperes esetleges elmarasztalásáról, pusztán azokat a tényeket közölte vele, amelyek

megfeleltek a valóságnak, miszerint egy utas feljelentést tett a felperessel szemben, és valószínűleg bírósági eljárás fog indulni az ügyben. Tehát ebben az esetben a tanú szerint a beszélgetés során elhangzottak kizárólag a való tényeket tartalmazták.

Mindezek alapján tehát a jóhírnévsértés a II. r. alperes terhére nem volt megállapítható. Ebből következően - jogsértés hiányában - elégtétel adás elrendelésére sem kerülhetett sor, a kártérítési igény pedig a II. r. alperessel szemben a fentiekben kifejtettek alapján egyébként is kizárt.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a II. r. alperes jogi képviselőjével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, valamint a 6/1986 (VI.26) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Budapest, 2012. február 29.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő